

ที่ ศธ 0520.202/ -

คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ อำเภอเมือง
จังหวัดนครปฐม 73000

20 กันยายน 2554

เรื่อง ส่งเอกสารรวมบทความวิจัยโครงการประชุมเวทีวิชาการระดับชาติ SMARTS ครั้งที่ 1

เรียน อาจารย์เฉลิมชัย กิตติศักดิ์นารีน

สิ่งที่ส่งมาด้วย รวมบทความวิจัยโครงการประชุมเวทีวิชาการระดับชาติ SMARTS ครั้งที่ 1

ตามที่คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ร่วมกับคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ได้ดำเนินการจัดโครงการประชุมเวทีวิชาการระดับชาติ SMARTS ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2554 ณ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ นั้น

คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้ดำเนินการรวบรวมบทความวิจัยโครงการประชุมเวทีวิชาการระดับชาติ SMARTS ครั้งที่ 1 และจัดพิมพ์หนังสือรวมบทความวิจัยฯ (proceedings) ดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว พร้อมนี้ขอส่งหนังสือดังกล่าวมาสำหรับผู้วิจัย จำนวน 1 เล่ม เพื่อไว้ใช้ประโยชน์ต่อไป และขอขอบคุณในความร่วมมือของท่านมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์อานันต์ชัย เลาะห์พันธุ์)
ประธานอนุกรรมการฝ่ายเอกสาร

สำนักงานเลขานุการคณะฯ

โทร 0 3425 5096 - 7

โทรสาร 0 3425 5794

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ Webmaster_arts@su.ac.th

มหาวิทยาลัย
SMARTS

โครงการประชุมเวทีวิชาการระดับชาติ SMARTS ครั้งที่ 1
(The National SMARTS Conference I)

ณ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
วันที่ 28 พฤษภาคม 2554

รวบรวมความวิจัย โครงการการประชุมเวทีวิชาการระดับชาติ SMARTS I

ปก, รูปเล่ม

ชลิศ หนูนาค

พิมพ์ที่

โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม

พ.ศ. 2554

โทร. 034 255814

คำนำ

การประชุมเวทีวิชาการระดับชาติ SMARTS ครั้งที่ 1 เกิดขึ้นจากความร่วมมือระหว่างคณะวิชา มหาวิทยาลัย 4 แห่ง ได้แก่ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดโอกาสให้คณาจารย์ นักวิจัย และนิสิต-นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจากทั่วประเทศนำเสนอและเผยแพร่ผลงานวิจัยที่เป็นประโยชน์และเป็นองค์ความรู้ใหม่แก่ผู้สนใจงานวิจัยด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ตลอดจนเป็นเวทีสำหรับการแลกเปลี่ยนความรู้และความคิดเห็นในเชิงวิชาการระหว่างผู้เสนอผลงานวิจัยกับผู้ทรงคุณวุฒิและผู้สนใจทั่วไป

คำว่า "SMARTS" ซึ่งเป็นชื่อโครงการในภาษาอังกฤษ เป็นการนำตัวอักษรในภาษาอังกฤษของชื่อแต่ละคณะวิชาของทั้งสี่มหาวิทยาลัยที่เข้าร่วมในโครงการ มาผสมกันเป็นคำ ได้แก่ อักษร S ตัวแรกมาจาก Faculty of Social Science มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ M มาจาก Faculty of Management Sciences มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ A R T มาจาก Faculty of Arts มหาวิทยาลัยศิลปากร และอักษร S ตัวสุดท้ายมาจาก Faculty of Humanities and Social Sciences มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

ในการจัดการประชุมเวทีวิชาการระดับชาติ SMARTS ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2554 ณ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คณะกรรมการดำเนินการฯ ได้รวบรวมจัดพิมพ์เอกสารเฉพาะโปรแกรมและบทคัดย่อของผู้เสนอผลงานวิจัยเพื่อแจกให้แก่ผู้เข้าร่วมประชุมเท่านั้น มีหัวข้อวิจัย 7 หัวข้อ แยกออกเป็น 26 เรื่อง คือ หัวข้อ ภาษาและวรรณกรรม จำนวน 4 เรื่อง วัฒนธรรมท้องถิ่น 3 เรื่อง ประชาสังคม 4 เรื่อง มิติประวัติศาสตร์ 3 เรื่อง ความรู้ ความคิดและสารสนเทศ 4 เรื่อง การพัฒนาองค์กร 4 เรื่อง และครอบครัวและหน่วยพื้นฐานทางสังคม 4 เรื่อง ส่วนการจัดพิมพ์ในครั้งนี้เป็นฉบับสมบูรณ์ที่รวบรวมบทความวิจัยฉบับเต็ม (full paper) ไว้ด้วย และเป็นเอกสารฉบับ proceedings บทความวิจัยทุกเรื่องดังกล่าว

ก็ได้ผ่านการประเมินคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือ
พิชยพิจารณา (peer review) แล้วทั้งสิ้น

ผู้จัดโครงการเวทีวิชาการระดับชาติ SMARTS ครั้งที่ 1 หวังเป็นอย่างยิ่งว่า
เอกสารรวมบทความและบทความวิจัยฉบับเต็มนี้จะช่วยเผยแพร่องค์ความรู้ใหม่
ได้อย่างกว้างขวางเพื่อประโยชน์ของหน่วยงานต่าง ๆ และนักวิชาการโดยทั่วไปใน
การประยุกต์ใช้องค์ความรู้นั้นต่อไป โครงการ SAMRTS จึงเป็นหนทางหนึ่งในการ
สร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการพัฒนาประเทศ อีกทั้ง
ทั้งการเผยแพร่และแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ใหม่หรือองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยก็จะ
ต้องอาศัยเวทีในการแลกเปลี่ยนเพื่อขยายและส่งต่อความรู้นั้นออกไปสู่สาธารณชน
ในวงกว้าง เพื่อจะได้นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ในระดับต่าง ๆ ดังนั้น จึงหวังว่าใน
การจัดประชุม SMARTS ครั้งต่อไป โดยสำนักงานจะเวียนจัดในสถาบันของตนจะ
มีนักวิชาการสนใจเข้าร่วมโครงการฯ มากยิ่งขึ้น

ท้ายที่สุด ขอขอบคุณคณะกรรมการดำเนินงานฯ ของคณะวิชา มหาวิทยาลัย
ทั้งสี่แห่ง รวมทั้งผู้เข้าร่วมโครงการฯและผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่ทำให้โครงการฯ นี้
สัมฤทธิ์ผลตามเป้าประสงค์ และสามารถรวบรวมบทความวิจัยจัดพิมพ์ proceedings
ที่ครอบคลุมเนื้อหาวิชาการในด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ได้อย่างหลากหลาย นับเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีของการร่วมมือทางวิชาการระหว่างกันในระดับชาติซึ่ง
จะมีต่อ ๆ ไปอีกในอนาคตด้วย

ศาสตราจารย์อนันต์ชัย เลาหะพันธุ์
ประธานอนุกรรมการฝ่ายเอกสาร
คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

สารบัญ

คำนำ.....	5
โครงการประชุมเวทีวิชาการระดับชาติ SMARTS ครั้งที่ 1.....	7
คณะกรรมการดำเนินการโครงการประชุมเวทีวิชาการระดับชาติ SMARTS ครั้งที่ 1	9
กำหนดการประชุมเวทีวิชาการระดับชาติ SMARTS ครั้งที่ 1	14

ภาษาและวรรณกรรม

● นิทานคำกพย์ : สื่อการสอน พระพุทธศาสนา ระบบเสียงภาษาผู้ไท ตำบลถ้ำเจริญอำเภอโซ่พิสัย จังหวัดบึงกาฬ.....	31
● โลกทัศน์ของชาวไทถิ่นแดนอีสานสะท้อนจากวิธีการบอกเล่า	56
● ระบบเสียงลาวใต้ อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี.....	75

วัฒนธรรมท้องถิ่น

● แนวทางการปกป้องคุ้มครองมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของผู้นำท้องถิ่น	90
● กระบวนการทำพยานาคให้เป็นสินค้า : ข้อเสนอเชิงทฤษฎีโครงสร้าง และผู้กระทำการแนวทาง	104
● การฟื้นฟูวัฒนธรรมชุมชนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว : กรณีศึกษาชุมชนอำเภอบ้านแพรงจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	124

ประเพณีสังคม

● เสี่ยงสะท้อนจากผู้ได้รับผลกระทบจากการชุมนุมทางการเมือง : ความเดือดร้อน ความต้องการ และแนวทางการแก้ไขปัญหานี้.....	134
● ทุนทางสังคม : รากฐานความเข้มแข็งของหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง.....	150
● การศึกษาความสัมพันธ์ของที่ตั้งกับแหล่งวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตอุตสาหกรรม ต้มกลั่นสุราขาว : กรณีศึกษาโรงงานสุรา จังหวัดราชบุรี	164
● วัฒนธรรมอาหารอีสาน : ชีวิตภาพและพื้นที่ทางสังคม-วัฒนธรรม.....	177

มิติประวัติศาสตร์

● พัฒนาการของประวัติศาสตร์นิพนธ์อีสาน พ.ศ.2475 ถึงสิ้นทศวรรษ 2520.....	196
● พระเครื่องกับสังคมไทย ช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สอง ถึง พ.ศ.2550 : การศึกษาคติ ความเชื่อ รูปแบบ และพุทธพาณิชย์.....	210
● สถิติสัญญาระหว่างสยามกับชาติตะวันตกในรัชกาลสมเด็จพระนารายณ์.....	238

ความรู้ ความคิด และสารสนเทศ

- ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล..... 252
- การใช้โปรแกรมระบบห้องสมุดอัตโนมัติของห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในเขตจังหวัดนครปฐม..... 269
- การวิจัยและพัฒนาโปรแกรมประยุกต์ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์
สำหรับบริหารจัดการระบบงานแผนที่ภาษี..... 286
- การวิเคราะห์ความเพี้ยนของเส้นโครงแผนที่บริเวณประเทศไทยที่เกิดจาก
ระบบพิกัด UTM โซนที่ 47 และ 48 305

การพัฒนาองค์กร

- การศึกษาคุณภาพบริการและความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการ
แผนกผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลศิริราช..... 322
- ความผูกพันของบุคลากรทางสายวิชาการที่มีต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม..... 340
- ประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล
ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม..... 365
- บทบาทของวัดกับการพัฒนาศิลปวัฒนธรรม กรณีศึกษาศูนย์ส่งเสริมอนุรักษ์
ศิลปวัฒนธรรม วัดไผ่ล้อม จังหวัดนครปฐม..... 381

ครอบครัวและหน่วยงานพื้นฐานทางสังคม

- การพัฒนาโปรแกรมทัศนศึกษาเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมมารยาทของปาก
ในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 402
- การมีส่วนร่วมของประชากรในครัวเรือนต่อการเลี้ยงดูเด็กในประเทศไทย..... 419
- ชีวิตของเด็กพลัดถิ่นในเขตเทศบาลเมืองมหาชัย อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร..... 439
- การใช้ชีวิตคู่กับผู้ที่พิการทางการเคลื่อนไหว 453

แนะนำผู้วิจัย..... 465

โครงการประชุมเวทีวิชาการระดับชาติ SMARTS ครั้งที่ 1
(The National SMARTS Conference I)

ณ คณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
วันที่ 28 พฤษภาคม 2554

1. ชื่อโครงการ โครงการประชุมเวทีวิชาการระดับชาติ SMARTS ครั้งที่ 1
(The National SMARTS Conference I)

2. ผู้รับผิดชอบโครงการ

คณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะอักษรศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครปฐม

3. ที่ปรึกษาโครงการ

คณบดีคณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณบดีคณะอักษรศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร

คณบดีคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครปฐม

4. หลักการและเหตุผล

การวิจัยเป็นกระบวนการสำคัญในการจัดการองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาหลาย ๆ ด้าน ทั้งการพัฒนาประเทศ และการพัฒนาหน่วยงานต่าง ๆ การวิจัยเป็นตัวชี้วัดสำคัญในการพัฒนาประเทศ นำไปสู่การสร้างนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการแข่งขัน การทำวิจัยต้องมีการเผยแพร่ผลงานวิจัยเพื่อขยายผลไปสู่การปฏิบัติในวงกว้าง และเพื่อถ่ายทอดประสบการณ์และองค์ความรู้ในหมู่นักงานวิจัยและผู้สนใจทั่วไป

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัยและการเผยแพร่ผลงานวิจัย จึงร่วมกันจัดการประชุมเวทีวิชาการระดับชาติ SMARTS ครั้งที่ 1 (The National SMARTS Conference I) เพื่อเป็นเวทีให้คณาจารย์ นักวิจัย และนิสิต นักศึกษา จากสถาบันต่าง ๆ ได้นำเสนอผลงานวิจัยและผลงานวิชาการ เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ใหม่ๆ ในสาขาวิชามนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์และการบริหารจัดการ อีกทั้งเพื่อเป็นการเปิด

โอกาสให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างนักศึกษา คณาจารย์และนักวิจัย ทั้งยังเพื่อสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานวิทยานิพนธ์และการศึกษาอิสระได้อีกเวทีหนึ่ง

5. วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ที่เกิดจากการวิจัยของคณาจารย์ นักวิจัย และนิสิต นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน
2. เพื่อเปิดโอกาสให้มีการเสวนา แลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ เกี่ยวกับผลการวิจัย ระหว่างนักศึกษา คณาจารย์และนักวิจัย
3. เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานวิทยานิพนธ์และการศึกษาอิสระ

6. ผู้เข้าร่วมโครงการ

ผู้เข้าร่วมประชุมเวทีวิชาการ ประมาณ 200 คน จำแนกได้ ดังนี้

1. ผู้เข้าร่วมประชุมและเสนอผลงาน เป็นคณาจารย์ นักวิจัย และนิสิต นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหรือผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน
2. ผู้เข้าร่วมประชุมโดยไม่นำเสนอผลงาน ได้แก่ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการศึกษาอิสระ คณาจารย์ผู้บริหาร นักวิชาการ นักวิจัย ผู้สนใจทั่วไป

7. วิธีการดำเนินการ

1. บรรยายทางวิชาการโดยวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ
2. การนำเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาแบบบรรยาย

8. ระยะเวลาดำเนินโครงการ

วันที่ 28 พฤษภาคม 2554 เวลา 08.00 – 17.00 น.

9. สถานที่จัดโครงการ

ณ คณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กรุงเทพฯ

10. กำหนดการรับและพิจารณาบทความวิจัย

- 29 เมษายน 2554 วันสุดท้ายของการรับบทความ
9 พฤษภาคม 2554 ผู้วิจัยรับบทความไปแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ
15 พฤษภาคม 2554 ส่งบทความที่แก้ไขแล้วคืนโครงการฯ
20 พฤษภาคม 2554 ประกาศรายชื่อผู้เสนอบทความในโครงการฯ

คณะกรรมการดำเนินงานโครงการประชุมเวทีวิชาการระดับชาติ SMARTS ครั้งที่ 1

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กิตติมา สังข์เกษม
คณบดีคณะสังคมศาสตร์	ที่ปรึกษา
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ชาคริต ชุ่มวัฒนะ
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ	ประธานกรรมการ
3. อาจารย์ ดร. ธนภูมิ อติเวทิน	กรรมการ
4. อาจารย์ ดร. ชญานิษฐ์ กุลรัตนมณีพร	กรรมการ
5. นางสาวสันติย์ พงษ์นัยรัตน์	กรรมการ
6. นางสาวนันทพร มีศิริ	กรรมการ
7. นางสาวนัยรัตน์ จันทร์มุกดา	กรรมการ
8. นางเบญจมาศ เขมาศกาศสรณ์	กรรมการและเลขานุการ

คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

1. รองศาสตราจารย์ ดร.มณีนี พรหมสุทธิรักษ์
คณบดีคณะอักษรศาสตร์	ที่ปรึกษา
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรางคณา นิพัทธ์สุขกิจ
รองคณบดีฝ่ายวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา	ประธานกรรมการ
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมชาย ลำเนียงงาม
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ	กรรมการ
4. ศาสตราจารย์สัญญาชัย สุวังบุตร	กรรมการ
5. ศาสตราจารย์อนันต์ชัย เลานะพันธ์	กรรมการ
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุบล เทศทอง	กรรมการ
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วราพร ภู่งศ์พันธ์	กรรมการ
8. อาจารย์ ดร.รัชฎาพร ฤทธิจันทร์	กรรมการ
9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อภิเศก ปันสุวรรณ	กรรมการ
10. นางสาวชุมศรี แนนมบึง	กรรมการ
11. นางพัชรินทร์ แสงทอง	กรรมการ
12. นายภุชงค์ ไพรวรรณ	กรรมการและเลขานุการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1. อาจารย์ เดิมศักดิ์ สุขวิบูลย์
คณบดีคณะวิทยาการจัดการ	ที่ปรึกษา
2. อาจารย์ ดร.ศุภาภาส คำโตนด
รองคณบดีฝ่ายประกันคุณภาพ	ประธานกรรมการ
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์จุฑามาศ ทวีไพบูลย์วงศ์
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ	กรรมการ
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิมพ์พรรณ สุจารินพงศ์
รองคณบดีฝ่ายกิจการนิสิต	กรรมการ

5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิตยา จามแดน.	กรรมการ
6. อาจารย์ ดร.ฐิตินา โลงจิต	กรรมการ
7. อาจารย์ ดร.ภูวเดช โหระเอียง	กรรมการ
8. อาจารย์ ดร.ธวัช ลิ้มปัทมชัยกุล	กรรมการ
9. อาจารย์ ดร.ฐิตินา ไชยะกุล	กรรมการ
10. นางสาวมณฑนา ขวัญเนตร	เจ้าหน้าที่ประจำโครงการ

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุษา น้อยทิม	ประธานกรรมการ
คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	
2. รองศาสตราจารย์ ดร.วิไลรัตน์ ศิริรินทร์	กรรมการ
3. อาจารย์ ดร.สมชาย ลักษณะนาฏรักษ์	กรรมการ
4. อาจารย์ ดร.ประกอบ สาระวรรณ	กรรมการ
5. อาจารย์ณัฐฤณี หักฉวีวรรณ	กรรมการ
6. อาจารย์สมศักดิ์ อมรสิริพงศ์	กรรมการ
7. อาจารย์วลัยลักษณ์ อมรสิริพงศ์	กรรมการ
8. อาจารย์นุชรี บุญศรีงาม	กรรมการ
9. อาจารย์นิพา ผลสงเคราะห์	กรรมการ
10. อาจารย์ภรตวิญญู แก่นทอง	กรรมการ
11. อาจารย์ไพโรจน์ แก้วเขียว	กรรมการ
12. อาจารย์อรนุช เอกพงษ์เผ่า	กรรมการ
13. อาจารย์จุฑา สุขพัฒน์	กรรมการ
14. อาจารย์จิรศุภา ปล่องทอง	กรรมการ
15. อาจารย์มิ่งฟ้า สุริโยตร	กรรมการ
16. อาจารย์วิภาดา เปลี่ยนไทย	กรรมการ
17. อาจารย์ญาณภัทร ยอดแก้ว	กรรมการ
18. อาจารย์ธวัชวรรณ หนูแก้ว	กรรมการ
19. อาจารย์วิภาดา ปรีดาธวัช	กรรมการ
20. อาจารย์วลัยรัตน์ เล้าอรุณ	กรรมการ
21. อาจารย์นุพงษ์ ภูศรี	กรรมการ
22. อาจารย์ธวัชรินทร์ บุญฤทธิ์รุ่งโรจน์	กรรมการ
23. อาจารย์สนธยา ใจกัน	กรรมการ
24. อาจารย์ศิริพัชร จำปา	กรรมการและเลขานุการ

คณะอนุกรรมการฝ่ายอาคารสถานที่ (คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ)

1. นางสาวสันทิพย์ พงษ์นัยรัตน์	ประธานอนุกรรมการ
2. นายอนุพันธ์ คำปิ่น	อนุกรรมการ
3. นายกฤษณะ แก้วสายทับ	อนุกรรมการ
4. นายศิริ คลีตอนยอ	อนุกรรมการ
5. นางบุญเรือน พุ่มอำภา	อนุกรรมการ
6. นายสมาน กะมะรินทร์	อนุกรรมการ

7. นายสมศักดิ์ หมั่นพันธ์	อนุกรรมการ
8. นายประเสริฐ จันทร์ทิพย์	อนุกรรมการ

คณะอนุกรรมการฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม (คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ)

1. นางณัฐมา เก้าเอี้ยน	ประธานอนุกรรมการ
2. นางศุภรดา อรรถวิริยะ	อนุกรรมการ
3. นางสาวกัญญาภัค ชุมสกุล	อนุกรรมการ
4. นางสาวณัฐนิชา พิมพ์พันธ์	อนุกรรมการ
5. นางสาวสุริยาภรณ์ ศรีบุญเรือง	อนุกรรมการ
6. นางสาววิศม์ ศรีสุข	อนุกรรมการ
7. นางกชวรรณ กฤษณคุปต์	อนุกรรมการ
8. นายเอกชัย มณีนารถ	อนุกรรมการ

คณะอนุกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ (คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร)

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรางคณา นิพัทธ์สุทิจ	ประธานอนุกรรมการ
รองคณบดีฝ่ายวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา	
2. นางมณี เมื่อนหอม	อนุกรรมการ
3. นางสาวนฤมล อุปริมพาณิช	อนุกรรมการ
4. ว่าที่ร้อยตรีพิเชษฐ ทองนาวา	อนุกรรมการ
5. นายกฤษดา ไพรวรรณ	อนุกรรมการ

คณะอนุกรรมการฝ่ายเอกสาร (คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร)

1. ศาสตราจารย์อนันต์ชัย เลหาพะพันธุ์	ประธานอนุกรรมการ
2. ศาสตราจารย์สัญญาชัย สุวังบุตร	อนุกรรมการ
3. นางสาวชุมศรี แหม่มบึง	อนุกรรมการ
4. นางสาวสุลิพรรณ เคารพธรรม	อนุกรรมการ
5. นางพัชรินทร์ แสงทอง	อนุกรรมการ
6. นายกฤษดา ไพรวรรณ	อนุกรรมการ
7. นางสาวธัญญ์กมล สอกิจ	อนุกรรมการ
8. นายสุรัชย์ ใจดี	อนุกรรมการ
9. นายสุรเชษฐ์ จันทร์สิงขรณ์	อนุกรรมการ
10. นายอุดมพร สุวัฒนานันท์	อนุกรรมการ
11. นายณรินทร์ จันทร์ผดุง	อนุกรรมการ
12. นายศักดิ์ชัย มีสง่า	อนุกรรมการ
13. นายสมชาย ทิมหอม	อนุกรรมการ

กำหนดการประชุมเวทีวิชาการระดับชาติ SMARTS ครั้งที่ 1

28 พฤษภาคม 2554

ณ อาคารคณะสังคมศาสตร์ (อาคาร IT) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

วันที่ 28 พฤษภาคม 2554

09.00 - 09.30 น.	ลงทะเบียน
09.30 - 09.45 น.	พิธีกล่าวเปิดงานโดย รองศาสตราจารย์ภาวิ อนุพันธ์พิศิษฐ์
รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
09.45 - 10.30 น.	การบรรยายพิเศษโดยองค์ปาฐก คุณวีรวัฒน์ ปัญญาธนคุณ
เรื่อง "ความเป็นผู้ประกอบการกับการพัฒนานวัตกรรมในเวทีอาเซียน"
รับประทานอาหารว่าง
10.45 - 12.00 น.	การนำเสนอผลงานวิชาการ
- หัวข้อ "ภาษาและวรรณกรรม" ห้อง 11-604
- หัวข้อ "วัฒนธรรมท้องถิ่น" ห้อง 11-605
12.00 - 13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.00 - 14.15 น.	การนำเสนอผลงานวิชาการ
- หัวข้อ "ประชาสังคม" ห้อง 11-604
- หัวข้อ "นิติประวัติศาสตร์" ห้อง 11-605
รับประทานอาหารว่าง
14.30 - 15.30 น.	การนำเสนอผลงานวิชาการ
- หัวข้อ "ครอบครัวและหน่วยพื้นฐานทางสังคม" ห้อง 11-603
- หัวข้อ "ความรู้ ความคิด และสารสนเทศ" ห้อง 11-604
- หัวข้อ "การพัฒนางานองค์กร" ห้อง 11-605
16.30 น.	จบการประชุมสัมมนาวิชาการ SMARTS ครั้งที่ 1

การนำเสนอผลงานวิชาการ ในการประชุมเวทีวิชาการระดับชาติ SMARTS ครั้งที่ 1

28 พฤษภาคม 2554

เวลา	ห้อง 11-604 (ห้อง A1)
10.45-12.00 น.	หัวข้อ "ภาษาและวรรณกรรม"
	1. นิทานคำกพย์ : สื่อการสอน พระพุทธศาสนา
	2. ระบบเสียงภาษาผู้ไท ตำบลถ้ำเจวัญ อำเภอโซ่พิสัย จังหวัดบึงกาฬ
	3. โลกทัศน์ของชาวชาวไทเผ่าแต้แอ้นสะท้อนจากวิธีการบอกเวลา
	4. ระบบเสียงลาวโซ่ง อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี
	ห้อง 11-605 (ห้อง A2)
	หัวข้อ "วัฒนธรรมท้องถิ่น"
	1. แนวทางการปกป้องคุ้มครองมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของผู้นำท้องถิ่น
	2. กระบวนการทำพยานาคให้เป็นสินค้า: ข้อเสนอเชิงทฤษฎีโครงสร้างและปฏิบัติการ
	3. แนวทางการฟื้นฟูวัฒนธรรมชุมชนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว : กรณีศึกษาชุมชนอำเภอบ้านแพรง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
	ห้อง 11-604 (ห้อง B1)
13.00-14.15 น.	หัวข้อ "ประชาสังคม"
	1. เสียงสะท้อนจากผู้ได้รับผลกระทบจากการชุมนุมทางการเมือง : ความเดือดร้อน ความต้องการ และแนวทางการแก้ไขปัญหา
	2. ทูตทางสังคม: รากฐานความเข้มแข็งของหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง
	3. การศึกษาความสัมพันธ์ของที่ตั้งกับแหล่งวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตอุตสาหกรรมดัดกลั่นสุราขาว : กรณีศึกษาโรงงานสุราจังหวัดราชบุรี
	4. วัฒนธรรมอาหารอีสาน:ชีวภาพและพื้นที่ทางสังคม-วัฒนธรรม
	ห้อง 11-605 (ห้อง B2)
	หัวข้อ "มิติประวัติศาสตร์"
	1. พัฒนาการของประวัติศาสตร์นิพนธ์อีสาน พ.ศ. 2475 ถึงสิ้นทศวรรษ 2520
	2. พระเครื่องกับสังคมไทยช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สอง ถึง พ.ศ. 2550 : การศึกษาคติความเชื่อ รูปแบบ และพุทธพาณิชย์
	3. สนธิสัญญาระหว่างสยามกับชาติตะวันตกในรัชกาลสมเด็จพระนารายณ์

การนำเสนอผลงานวิชาการ ในการประชุมเวทีวิชาการระดับชาติ SMARTS ครั้งที่ 1

28 พฤษภาคม 2554 (ต่อ)

เวลา	ห้อง 11-604 (ห้อง C1)
14.30-15.30 น.	หัวข้อ "ความรู้ ความคิด และสารสนเทศ"
	1. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล
	2. การใช้โปรแกรมระบบห้องสมุดอัตโนมัติของห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตจังหวัดนครปฐม
	3. การวิจัยและพัฒนาโปรแกรมประยุกต์ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์สำหรับบริหารจัดการระบบงานแผนที่ภาษี
	4. การวิเคราะห์ความเพี้ยนของเส้นโครงแผนที่บริเวณประเทศไทยที่เกิดจากระบบพิกัด UTM โซนที่ 47 และ 48
	ห้อง 11-605 (ห้อง C2)
	หัวข้อ "การพัฒนาศึกษา"
	1. การศึกษาคุณภาพบริการและความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการแผนกผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลศิริราช
	2. ความผูกพันของบุคลากรทางสายวิชาการที่มีต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
	3. ประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม
	4. บทบาทของวัดกับการพัฒนาศิลปวัฒนธรรมกรณีศึกษาศูนย์ส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม วัดไผ่ล้อม จังหวัดนครปฐม
	ห้อง 11-603 (ห้อง C3)
	หัวข้อ "ครอบครัวและหน่วยพื้นฐานทางสังคม"
	1. การพัฒนาโปรแกรมทันตสุขภาพเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปาก ในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
	2. การมีส่วนร่วมของประชากรในครัวเรือนต่อการเลี้ยงดูเด็กในประเทศไทย
	3. ชีวิตของเด็กพลัดถิ่นในเขตเทศบาลเมืองมหาชัย อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร
	4. การใช้ชีวิตคู่กับผู้หญิงทางภาคเหนือ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล Factors Influencing Individual Creativity

เฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) เปรียบเทียบเชาวน์อารมณ์(EQ) เชาวน์ทางจิต (SQ) การรับรู้การสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ขององค์การ ประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์และความคิดสร้างสรรค์ของบุคคลของ นักศึกษาปริญญาโทบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร (2) ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์ของบุคคลกับ เชาวน์อารมณ์(EQ) เชาวน์ทางจิต (SQ) การรับรู้การสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ขององค์การและ ประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์ (3) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพ ภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์(4) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดสร้างสรรค์ของ บุคคล ผลการวิจัยพบว่า (1) นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล และประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์สูงกว่านักศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 (2) ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์ของบุคคลกับการรับรู้การสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ขององค์การ ประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์เชาวน์ อารมณ์(EQ)และเชาวน์ทางจิต (SQ) มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อกัน (3)ปัจจัย ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์คือ เชาวน์ทางจิต(SQ) และเชาวน์อารมณ์(EQ) (4) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล คือ การรับรู้การสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ขององค์การและประสิทธิภาพ ภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์

คำสำคัญ : ความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม องค์การ การจัดการ

บทนำ

ยุคโลกาภิวัตน์และการเปลี่ยนแปลงความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมเป็น ปัจจัยสำคัญในความอยู่รอดและการเติบโต (Andriopoulos and Lowe, 2000; Cum- mings and Oldham, 1997; Tierney, Farmer and Graen, 1999; Kanter, 1983; Tushman and O'Reilly, 1997; Utterback, 1994) ทำให้ปัจจุบันทุกบริษัทของสังคม ล้วนแต่กล่าวถึงความคิดสร้างสรรค์ เช่น เศรษฐกิจสร้างสรรค์ องค์การสร้างสรรค์ หรือองค์การแห่งนวัตกรรม มหาวิทยาลัยสร้างสรรค์ งานวิจัยเชิงสร้างสรรค์ เป็นต้น เพราะการสร้างสรรค์นวัตกรรมเริ่มต้นจากความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล (Trompe- naars and Hampden-Turner, 2010, 11) มหาวิทยาลัยศิลปากรมีเป้าหมายมุ่งสู่ การเป็นมหาวิทยาลัยสร้างสรรค์ ด้วยเจตนารมณ์และความมุ่งมั่นที่จะสร้างทรัพยากร บุคคลผู้เปี่ยมด้วยความคิดสร้างสรรค์ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาสังคมและ ประเทศ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากรตอบสนองเป้าหมายของ มหาวิทยาลัย สังคมและประเทศโดยการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรปริญญา โทบัณฑิตเพื่อผลิตมหาบัณฑิตผู้มีความคิดสร้างสรรค์เพื่อประโยชน์ในการพัฒนา สังคมและประเทศให้สมดังเจตนารมณ์ของมหาวิทยาลัย การวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษาว่า นักศึกษาระดับมหาบัณฑิตของคณะวิทยาการจัดการมีพัฒนาการทางด้านความ คิดสร้างสรรค์และปัจจัยต่างๆตามเป้าหมายหรือไม่โดยการศึกษาเปรียบเทียบปัจจัย ต่างๆจำแนกตามชั้นปีและหลักสูตรการศึกษา อีกทั้งจากการทบทวนวรรณกรรมพบ ว่า มีปัจจัยที่มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อความคิดสร้างสรรค์ เช่น ประสิทธิภาพ ภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์(Amabile, 1983; Bandura, 1997; Ford, 1996; Tierney and Farmer, 2002; เฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน (ก), 2554) การรับรู้การสนับสนุน ความคิดสร้างสรรค์ขององค์การ(Amabile, 1988; Mumford and Gustafson, 1988; Woodman et al., 1993; เฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน (ก), 2554) เชาวน์อารมณ์ (EQ) (Goleman, 1995; Cooper and Sawaf, 1997; ทศพร ประเสริฐสุข, 2542; ม่องพรรณ เกิดพิทักษ์, 2542; เฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน (ข), 2554)และเชาวน์ทางจิต (SQ) (Zohar and Marshall, 2000; King, 2008 ;ชวนะ ภวภานันท์, 2544; ชัยเสฏฐ์ พรหมาศรี, 2548; เฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน (ข), 2554)

ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเปรียบเทียบเชาวน์อารมณ์(EQ) เชาวน์ทางจิต (SQ) การรับรู้การสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ขององค์กร ประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์และความคิดสร้างสรรค์ของบุคคลของนักศึกษาปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร และศึกษาว่า ปัจจัยต่างๆมีความสัมพันธ์และปัจจัยใดมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์และความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

ความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล (individual creativity)

คำว่า "ความคิดสร้างสรรค์" และ "นวัตกรรม" มีผู้ใช้อย่างแพร่หลาย แม้ว่าทั้งสองคำมีการใช้สลับกันไปมาหรือใช้ในความหมายเดียวกันก็ตาม แต่มโนทัศน์ของความคิดสร้างสรรค์มีความโดดเด่นและชัดเจนแตกต่างจากแนวความคิดของนวัตกรรม(innovation) โดยที่ความคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการระดับบุคคลหรือทีม ในขณะที่นวัตกรรมคือ กระบวนการระดับองค์การเป็นความสำเร็จของการนำความคิดสร้างสรรค์ไปปฏิบัติ (Amabile, 1983; Stein, 1974; Woodman et al., 1993) ความคิดสร้างสรรค์(Creativity) มีนิยามความหมายไว้แตกต่างหลากหลาย Guilford (1980) อธิบายว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นรูปแบบของความคิดของมนุษย์ที่หลากหลาย กล่าวคือ บุคคลสามารถคิดเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้หลากหลายมุมมอง หลายประเด็น ขยายออกไปอย่างไม่มีการสิ้นสุดเป็นความคิดเชิงบวก เช่น การคิดค้นสิ่งประดิษฐ์ใหม่ เป็นต้น ซึ่งความคิดเหล่านี้เป็นทักษะขั้นสูงและกระบวนการทำงานอย่างเป็นขั้นตอนของสมองประกอบด้วย การคิดริเริ่ม การคิดเร็ว(คิดอย่างคล่องแคล่ว) การคิดอย่างยืดหยุ่นและการคิดอย่างรอบคอบ ผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์สามารถค้นหาความคิดใหม่จากข้อมูลที่มีเดิมและเชื่อมโยงข้อมูลเหล่านั้น หากพิจารณาในมิติขององค์การ ความคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการของสิ่งแปลกใหม่หรือความคิดที่มีประโยชน์และเหมาะสมเพื่อที่จะใช้ในการแก้ไขปัญหาและเพิ่มประสิทธิผล ความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล(individual creativity) เป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อความสำเร็จขององค์การ(Amabile et al., 1996)

ประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์ (creative self-efficacy)

ความเชื่อมั่นประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์(creative self-efficacy) เป็นสิ่งสำคัญในการทำให้เกิดการแสดงพฤติกรรมความคิดสร้างสรรค์ และเป็นส่วนสำคัญของกระบวนการคิดสร้างสรรค์(Amabile, 1983; Bandura,

1997; Ford, 1996; Tierney and Farmer, 2002) โดยเฉพาะในสถานการณ์ที่ยากลำบากหรือท้าทาย(Tierney and Farmer, 2002) หรือ ก็คือการรับรู้ประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์ เป็นความเชื่อมั่นประสิทธิภาพภายในตนเองของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และการสร้างนวัตกรรมใหม่ ความเชื่อมั่นประสิทธิภาพภายในตนเองถูกมองว่าแตกต่างจากมุมมองภายในตนเองด้านอื่นๆ เช่น ความภูมิใจในตนเอง (self-esteem) ความเชื่อมั่นในตนเอง (self-confidence) ซึ่งประกอบด้วยความรู้ที่กว้างและมีความหลากหลายกว่า ในทางกลับกันความเชื่อมั่นประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์เป็นกระบวนการตัดสินใจที่นำไปสู่การแสดงพฤติกรรมที่สร้างสรรค์ กล่าวคือบุคคลยังมีความเชื่อมั่นประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์มากเท่าใด บุคคลนั้นก็ยิ่งรับรู้โอกาสที่จะแสดงศักยภาพทางความคิดสร้างสรรค์ได้มากเท่านั้น ถึงแม้ว่าปัจจัยบางอย่างจะทำให้ความสัมพันธ์นี้ลดลงเนื่องจากความไม่เหมาะสมระหว่างบุคคลกับงาน (Cummings and Oldham, 1997; Farmer et al., 2003; O'Reilly et al., 1991) หรือสภาพแวดล้อมขององค์การที่ไม่สนับสนุนต่อความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล(Amabile et al., 1996; Cummings et al., 1975; Oldham and Cummings, 1996; Woodman et al., 1993) งานวิจัยแสดงความสัมพันธ์เชิงบวกของปัจจัยนี้คือ บุคคลมีความเชื่อมั่นประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์สูงจะส่งผลเชิงบวกกับความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล (Tierney and Farmer, 2002; เฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน (ก), 2554)

การรับรู้การสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ขององค์การ

(Perceived organizational support for creativity)

การรับรู้การสนับสนุนขององค์การมีการศึกษาจำนวนมากในช่วง 2 ทศวรรษที่ผ่านมา โดยทฤษฎีการแลกเปลี่ยนทางสังคม (Social exchange theory) และบรรทัดฐานของการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์เสนอว่า หากฝ่ายหนึ่งกระทำดีต่ออีกฝ่ายหนึ่ง ฝ่ายที่ได้รับรางวัลก็จะทำดีตอบ ตามทฤษฎีการรับรู้การสนับสนุนขององค์การจะเกี่ยวกับการรับรู้ความยุติธรรมในการปฏิบัติ การสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา สภาพการทำงานที่ดี และการให้รางวัล การรับรู้การสนับสนุนขององค์การของบุคลากรส่งผลดีต่อองค์การคือ การขาดงานและลาออกจากงานลดลง ความผูกพันกับองค์การและผลการปฏิบัติงานสูงขึ้น นอกจากนี้มีทฤษฎีบางท่านยังกล่าวไว้ว่าการรับรู้การสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ขององค์การเป็นรูปแบบหนึ่งของการสนับสนุนขององค์การ นักวิชาการหลายท่านเสนอแนวความคิดเกี่ยวกับการสนับสนุนขององค์การที่ส่งผลต่อความ

คิดสร้างสรรค์ของบุคคลและนวัตกรรม อาทิ Mumford and Gustafson (1988) ที่กล่าวว่า เงื่อนไขทางสิ่งแวดล้อมที่มีมากพอ รวมถึงการให้รางวัลที่มีคุณค่า การให้อิสระในการทำงานและการเผชิญความเสี่ยง จะช่วยสนับสนุนนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ เช่นเดียวกับ Woodman et al. (1993) เสนอว่า สิ่งแวดล้อมในองค์การเป็นสิ่งที่สนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ เมื่อผู้นำมีความเป็นประชาธิปไตยและเป็นผู้นำแบบมีส่วนร่วม โครงสร้างองค์การแบบยืดหยุ่น กลุ่มทีมงานประกอบด้วยบุคคลที่หลากหลาย และการฝึกอบรมที่เน้นการเสนอความคิดใหม่ๆ และทักษะการแก้ปัญหาสำหรับความคิดสร้างสรรค์ แนวความคิดเรื่องความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมของ Amabile (1988) เสนอปัจจัยที่สนับสนุนส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม คือ แรงจูงใจขององค์การเป็นการส่งเสริมระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้และการปฏิบัติงานที่มีความท้าทาย ประการที่สองคือ ทรัพยากรต่างๆ ขององค์การประกอบด้วยบุคคล อุปกรณ์ เครื่องมือ การฝึกอบรมและสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ สุดท้ายคือ การปฏิบัติที่ช่วยสนับสนุนการบริหารรวมถึงการให้อิสระในการทำงานและการประเมินผลที่เน้นสมรรถนะ สำหรับบริบทของไทยงานวิจัยของเฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวัน (ก) (2554) พบว่า การรับรู้การสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ขององค์การมีความสัมพันธ์เชิงบวกและมีอิทธิพลหรืออำนาจพยากรณ์ความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล

เชาวน์อารมณ์ (Emotional Quotient - EQ)

เชาวน์อารมณ์ (Emotional Quotient - EQ) หมายถึงความสามารถในการบริหารจัดการอารมณ์ของตนเองและผู้อื่นได้อย่างชาญฉลาดโดยเริ่มจากความรู้จักรู้จักอารมณ์ของตนเองและของผู้อื่น การสร้างแรงจูงใจที่ดีให้กับตนเอง แสดงความเข้าใจเอื้ออาทรต่อผู้อื่นและทักษะทางสังคมที่ถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะ (วิระวัฒน์ บัณฑิตามัย, 2546, Goleman, 1998) วิระวัฒน์ บัณฑิตามัย (2552) อธิบายลักษณะของเชาวน์อารมณ์ (EQ) ว่าเป็นผลรวมจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม เกี่ยวข้องกับวุฒิอารมณ์ที่เจริญสมวัยและบุคลิกภาพ เรียนรู้ฝึกฝนพัฒนาได้ สามารถประเมินได้และมีหลายองค์ประกอบ โดย Goleman (1995) เสนอว่าเชาวน์อารมณ์(EQ) มีองค์ประกอบ 5 ด้านคือ ด้านการตระหนักรู้อารมณ์ตนเอง(knowing one's emotions)เป็นการรับรู้และเข้าใจอารมณ์ของตนเองในแต่ละช่วงเวลาหรือสถานการณ์ ด้านที่สองเป็นด้านการจัดการอารมณ์ตนเอง(managing one's emotions) เป็นการจัดการอารมณ์ตนเองและสามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้อย่างเหมาะสม ด้านถัดมาคือด้านการสร้างแรง

จูงใจตนเอง(motivating oneself) จูงใจและให้กำลังใจตนเองไปสู่เป้าหมาย อดทนรอต่อความสำเร็จ ด้านที่สี่เป็นด้านการตระหนักรู้อารมณ์ของผู้อื่น(recognizing emotions in others) การรับรู้ ความเข้าใจรู้สึกและความต้องการของผู้อื่น และสุดท้ายเป็นด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น(handling relationships) เป็นการสร้างและรักษาความสัมพันธ์กับผู้อื่นหรือทักษะทางสังคม

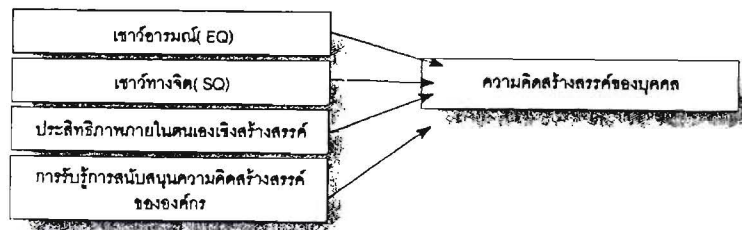
Cooper and Sawaf (1997) เสนอว่าองค์ประกอบหนึ่งของเชาวน์อารมณ์(EQ) คือ องค์ประกอบด้านความผันผวนทางอารมณ์เป็นองค์ประกอบที่ใช้เพื่อการสร้างความคิดสร้างสรรค์ ส่วน Goleman (1995) เสนอว่า องค์ประกอบหนึ่งของเชาวน์อารมณ์(EQ)คือด้านการสร้างแรงจูงใจของตนเองเป็นองค์ประกอบที่ก่อให้เกิดความคิดและการกระทำอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งผู้มีเชาวน์อารมณ์(EQ)สูงสามารถจัดความเครียดที่จะขัดขวางความคิดสร้างสรรค์ของบุคคลได้(ทศพร ประเสริฐสุข, 2542) และผู้มีเชาวน์อารมณ์(EQ)สูงจะเป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์, 2542) จากการทบทวนวรรณกรรมแสดงให้เห็นว่าเชาวน์อารมณ์ (EQ) มีส่วนสำคัญต่อความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล (Goleman, 1995; Cooper and Sawaf, 1997; ทศพร ประเสริฐสุข, 2542; ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์, 2542)และงานวิจัยของเฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวัน (ข) (2554) พบว่า เชาวน์อารมณ์(EQ) มีความสัมพันธ์เชิงบวกและมีอิทธิพลหรืออำนาจพยากรณ์ความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล

เชาวน์ทางจิต (Spiritual Quotient - SQ)

เชาวน์ทางจิต (Spiritual Quotient - SQ) เป็นความสามารถในการพัฒนาจิตวิญญาณเพื่อเตรียมความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงในชีวิต เป็นผู้สร้างสรรค์ การเปลี่ยนแปลงให้เป็นโอกาสของชีวิต สามารถพัฒนาความสมดุลให้กับชีวิต เข้าใจอัจฉริยภาพสูงสุดของตนเองจากการใช้สมองทุกส่วนในการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด (ธีระศักดิ์ กำปรรณารักษ์, 2551) ผู้มีเชาวน์ทางจิต (SQ) ช่วยสร้างสรรค์สิ่งใหม่ เพิ่มพลังสร้างสรรค์(ชวนะ ภวภานันท์, 2544)และเพิ่มระดับความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (ชัยเสฏฐ์ พรหมาศรี, 2548) ระดับเชาวน์ทางจิต (SQ) เป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่งเพราะ เชาวน์ทางจิต (SQ) เกิดขึ้นภายในใจ เป็นนามธรรม เป็นเรื่องคุณค่าของบุคคลและเกี่ยวกับความตั้งใจของบุคคลที่ยอมรับสิ่งใหม่ ช่วยเสริมสร้างความมั่นใจสร้างคุณค่าให้กับตนเองและสร้างวิสัยทัศน์ของบุคคล รวมทั้งการสร้างความคิดสร้างสรรค์จากความคิดที่เป็นอิสระจากกรอบเดิมและสิ่งที่บุคคลทั่วไปยึดถือหรือยอมรับ (Zohar and Marshall, 2000) King (2008) เสนอองค์

ประกอบของชาวน์ทางจิต (SQ) มี 4 ด้านคือ ด้านความคิดเกี่ยวกับการดำรงชีวิต (critical/existential thinking) เป็นการมองเหตุผลในการดำเนินชีวิตและจุดหมาย ความเข้าใจต่อความจริงของชีวิตว่า บุคคลดำรงชีวิตเพื่ออะไร เป็นต้น ผู้มีความสามารถด้านนี้สูงจะมีทักษะด้านการวิเคราะห์สามารถจัดระบบความคิดและแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ดี ด้านที่สองเป็นด้านความหมายของบุคคล เป็นความสามารถของบุคคลในการค้นหาความหมายและเป้าหมายในชีวิต รวมถึงการควบคุมหรือสร้างสรรค์เพื่อไปสู่เป้าหมาย ด้านถัดมาคือ ด้านการตระหนักรู้ภาวะเหนือธรรมชาติ (transcendental awareness) การรับรู้ในเรื่องภาวะเหนือธรรมชาติที่ไม่สามารถจับต้องได้ ดังที่ทางพุทธศาสนากล่าวถึง อำนาจจิตและการเข้าถึงพระนิพพาน เป็นต้น และด้านสุดท้ายคือด้านภาวการณ์มีสติ (conscious state expansion) เป็นความสามารถเข้าสู่ภาวะของการมีสติ ในทางพุทธศาสนาเชื่อว่า การมีสติเป็นพื้นฐานหรือจุดเริ่มต้นที่สำคัญของการเจริญปัญญาและการเข้าใจหรือเข้าถึงความเป็นจริงของชีวิตและโลก

สำหรับบริบทขององค์การผู้ที่มี ชาวน์ทางจิต (SQ) สูงจะสามารถสร้างความหมายในชีวิตตนให้เหมาะสมกับงาน เกิดความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน เกิดความพึงพอใจในงาน สร้างแรงบันดาลใจในการคิดสร้างสรรค์และผลงานสูงขึ้น (Zohar and Marshall, 2000) ดังนั้น โดยสรุปการได้ว่า ชาวน์ทางจิต (SQ) เป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล (Zohar and Marshall, 2000; King, 2008 ;ชวนะ ภวกานันท์, 2544; ชัยเสฏฐ์ พรหมาศรี, 2548; เฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน (ช), 2554)

ภาพ 1 - กรอบแนวความคิดในการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เปรียบเทียบเชาวน์อารมณ์ (EQ) ชาวน์ทางจิต (SQ) การรับรู้การสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ขององค์การ ประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์และความคิดสร้างสรรค์ของบุคคลของนักศึกษาปริญญาโท มหาวชิยาการศึกษการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์ของบุคคลกับ เชาวน์อารมณ์ (EQ) ชาวน์ทางจิต (SQ) การรับรู้การสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ขององค์การและประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์
4. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบมีกลุ่มเปรียบเทียบวัดหลังทดลองครั้งเดียว (Posttest-Only Group Design) โดยกำหนดให้นักศึกษาชั้นปีที่ 1 เป็นกลุ่มควบคุม ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ที่กำลังจะสำเร็จการศึกษาเป็นกลุ่มทดลอง

ตัวอย่างของการวิจัยนี้เป็นนักศึกษาปริญญาโท คณะวิทยาการศึกษการ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 178 คนประกอบด้วย นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน (MPPM) จำนวน 29 คน บริหารธุรกิจมหาบัณฑิตสาขาการประกอบการ (MBA) จำนวน 119 คนและรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (MPA) จำนวน 30 คน

แบบประเมินสำหรับการวิจัยนี้ ประกอบด้วย แบบประเมินความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล แบบประเมินการรับรู้ประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์ แบบประเมินการรับรู้การสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ขององค์การ แบบประเมินเชาวน์อารมณ์ (EQ) และแบบประเมินชาวน์ทางจิต (SQ) มีค่าความเชื่อถือได้ของแบบประเมิน เท่ากับ 0.78 0.78 0.87 0.81 และ 0.87 ตามลำดับ

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยการทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ โดยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's correlation) และวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลโดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยศึกษาเปรียบเทียบเชาวน์อารมณ์(EQ) เชาวน์ทางจิต (SQ) การรับรู้การสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ขององค์กร ประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์ และความคิดสร้างสรรค์ของบุคคลของนักศึกษาปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากรจำแนกตามชั้นปีและหลักสูตร ดังนี้

ผู้วิจัยวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตัวแปรต่างๆจำแนกตามชั้นปี พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีความคิดสร้างสรรค์ของบุคคลและประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์สูงกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 เท่ากับ 1.25 และ 1.37 ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนการรับรู้การสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ขององค์กร เชาวน์อารมณ์(EQ)และเชาวน์ทางจิต(SQ)ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1และ2 ไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 1)

ตาราง 1: การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตัวแปรต่างๆจำแนกตามชั้นปี
(n = 178)

ตัวแปร	ชั้นปีที่ 1 (n = 136)		ชั้นปีที่ 2 (n = 42)		t	Sig. (2-tailed)
	Mean	SD	Mean	SD		
ความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล	19.30	2.79	20.55	2.30	-2.64**	.009
ประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์	22.96	2.56	24.33	3.18	-2.87**	.005
การรับรู้การสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ขององค์กร	21.23	4.21	22.52	4.42	-1.72	.087
เชาวน์อารมณ์	56.65	8.51	56.86	8.87	-.14	.892
เชาวน์ทางจิต	123.95	11.42	126.73	11.87	-.135	.179

ผู้วิจัยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของค่าเฉลี่ยตัวแปรต่างๆจำแนกหลักสูตรการศึกษาของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน (MPPM) บริหารธุรกิจมหาบัณฑิตสาขา การประกอบการ (MBA)และรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (MPA) มีความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล ประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์ การรับรู้การ

สนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ขององค์กร เชาวน์อารมณ์(EQ)และเชาวน์ทางจิต(SQ) ไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 2)

ผู้วิจัยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ พบว่า ความคิดสร้างสรรค์ของบุคคลมีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กับเชาวน์อารมณ์(EQ) เชาวน์ทางจิต(SQ) ประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์และการรับรู้การสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ขององค์กรมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .251 .308 .313 และ .388 ตามลำดับ (ตารางที่ 3)

ตาราง 2: การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว(One-way ANOVA)ของตัวแปรต่างๆจำแนกตามหลักสูตร

ตัวแปร	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	3.694	2	1.847	.246	.782
	ภายในกลุ่ม	1305.128	174	7.500		
	รวม	1308.712	176			
ประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	38.987	2	19.494	2.582	.079
	ภายในกลุ่ม	1298.727	172	7.551		
	รวม	1337.714	174			
การรับรู้การสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ขององค์กร	ระหว่างกลุ่ม	11.545	2	5.772	.312	.732
	ภายในกลุ่ม	3216.467	174	18.485		
	รวม	3228.011	176			
เชาวน์อารมณ์ (EQ)	ระหว่างกลุ่ม	35.419	2	17.709	.239	.788
	ภายในกลุ่ม	12616.951	170	74.217		
	รวม	12652.370	172			
เชาวน์ทางจิต (SQ)	ระหว่างกลุ่ม	517.745	2	258.872	1.960	.144
	ภายในกลุ่ม	22579.681	171	132.045		
	รวม	23097.425	173			

ตาราง 3: ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ

ตัวแปร	M	SD	EQ	SQ	CS	COS
EQ	56.70	8.58				
SQ	124.61	11.55	.367**			
CS	23.29	2.77	.354**	.422**		
COS	21.54	4.28	.234**	.185*	.161*	
IC	19.59	2.73	.251**	.308**	.313**	.388**

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์จากเขาวนอารมณ์(EQ)และเขาวนทางจิต(SQ) ผลการวิเคราะห์(ตารางที่ 4) พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์ คือ เขาวนทางจิต(SQ) และเขาวนอารมณ์(EQ) สามารถอธิบายความผันแปรหรือมีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์ได้ถึงร้อยละ 21.1 หรือมีค่า R² เท่ากับ .211 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถแสดงสมการการพยากรณ์ประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์ ได้ดังนี้

$$\text{ประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์} = 9.718 + .077 (\text{เขาวนทางจิต}) + .071 (\text{เขาวนอารมณ์})$$

ตาราง 4: การวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอนของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์

ตัวแปร	B	Beta	t	R2 change
ค่าคงที่	9.718		4.602**	
เขาวนทางจิต(SQ)	.077 (1)	.329	4.433**	.168
เขาวนอารมณ์(EQ)	.071 (2)	.224	3.010**	.044
Multiple R = .460	R ² = .211	Adjust R ² = .F=21.988**	.202	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดสร้างสรรค์ของบุคคลจากปัจจัยต่างๆ คือ เขาวนอารมณ์(EQ) เขาวนทางจิต(SQ) การรับรู้การสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ขององค์กรและประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์ ผลการวิเคราะห์พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดสร้างสรรค์ของบุคคลคือ การรับรู้การสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ขององค์กรและประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์ (ตารางที่ 5) สามารถอธิบายความผันแปรหรือมีอำนาจพยากรณ์ความคิดสร้างสรรค์ของบุคคลได้ถึงร้อยละ 20.9 หรือมีค่า R² เท่ากับ .209 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถแสดงสมการการพยากรณ์ความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล ได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล} &= 9.129 + .233 (\text{การรับรู้การสนับสนุน} \\ \text{ความคิดสร้างสรรค์ขององค์กร}) &+ .233 (\text{ประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์}) \end{aligned}$$

ตาราง 5: การวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอนของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล

ตัวแปร	B	Beta	t	R2 change
ค่าคงที่	9.129		5.056**	
การรับรู้การสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ขององค์กร	.233 (1)	.359	5.077**	.156
ประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์	.233 (2)	.233	3.291**	.053

$$\text{Multiple R} = .457 \quad R^2 = .209 \quad \text{Adjust } R^2 = .199 \quad F = 21.384**$$

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรต่างๆ จำแนกตามชั้นปีของนักศึกษาปริญญาโท คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่า ความคิดสร้างสรรค์ของบุคคลและประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษารัชั้นปีที่ 2 สูงกว่านักศึกษารัชั้นปีที่ 1 แต่ตัวแปรอื่นๆ ไม่แตกต่างกันนั้นแสดงว่า การจัดการเรียนการสอนหรือการศึกษาระดับปริญญาโท คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัย

คิดปากรทำให้นักศึกษามีความคิดสร้างสรรค์ของบุคคลและประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์เพิ่มมากขึ้น หากพิจารณาตัวแปรอื่นๆที่ไม่มีความแตกต่างกัน เช่น การรับรู้การสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ขององค์การที่เป็นปัจจัยภายนอก เป็นผลจากองค์การที่ทำงานของนักศึกษาและปัจจัยภายในตัวบุคคลคือ เชาว์อารมณ์(EQ)และ เชาว์ทางจิต(SQ) ประกอบกับผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า การรับรู้การสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ขององค์การเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดสร้างสรรค์ของบุคคลมากที่สุดเมื่อเชื่อมโยงกันยังยืนยันหรือสนับสนุนว่า การศึกษาระดับปริญญาโท คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากรส่งผลให้ความคิดสร้างสรรค์ของบุคคลและประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์ของผู้ศึกษาเพิ่มมากขึ้น โดยตัวแปรหรือปัจจัยอื่นๆไม่แตกต่างกันโดยเฉพาะปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุดคือการรับรู้การสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ขององค์การ

ผลการศึกษานี้พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์ของบุคคลกับ เชาว์อารมณ์(EQ) เชาว์ทางจิต(SQ) ประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์ และการรับรู้การสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ขององค์การมีความสัมพันธ์เชิงบวก ระหว่างกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมา (Houghton and DiLiello, 2010 ; เอลิมชัย กิตติศักดิ์นาวัน , 2554)

ผลการศึกษาพบว่า การรับรู้การสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ขององค์การ และประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดสร้างสรรค์ของบุคคลสอดคล้องกับงานวิจัยอื่นๆ (Amabile,1988; Mumford and Gustafson, 1988; Woodman et al.,1993; Amabile, 1983; Bandura, 1997; Ford, 1996; Tiemey and Farmer, 2002; เอลิมชัย กิตติศักดิ์นาวัน (ก) , 2554) แต่เชาว์อารมณ์(EQ)และ เชาว์ทางจิต(SQ)ไม่มีอิทธิพลต่อความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล ซึ่งโต้แย้งกับแนวคิดและงานวิจัยที่พบทวนวรรณกรรม(Goleman, 1995; Cooper and Sawaf, 1997; ทศพร ประเสริฐสุข, 2542; ม่องพรรณ เกิดพิทักษ์,2542; Zohar and Marshall, 2000; King, 2008 ;ชวนะ ภวานันท์, 2544; ชัยเสฏฐ์ พรหมาศรี, 2548; เอลิมชัย กิตติศักดิ์นาวัน (ข), 2554)

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรทุกตัวมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล แต่เมื่อวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบขั้นตอน มีเพียงการรับ

รู้การสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ขององค์การและประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์เท่านั้นที่มีอิทธิพลต่อความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล โดยที่การรับรู้การสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ขององค์การเป็นปัจจัยภายนอกที่องค์การส่งเสริมบุคคลในการแสดงความคิดสร้างสรรค์ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้สำหรับมิติทางการศึกษาหรือการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สถาบันการศึกษาสมควรจัดหรือเสริมสร้างบรรยากาศการศึกษาที่สนับสนุนความคิดสร้างสรรค์เพื่อให้นักศึกษาเกิดการรับรู้การสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ของสถาบันการศึกษาซึ่งจะเกื้อหนุนหรือเอื้ออำนวยต่อการเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล นอกจากนี้ต้องมุ่งพัฒนาประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์ให้แก่นักศึกษาโดยจัดหลักสูตรหรือการเรียนการสอนที่ส่งเสริมประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์ รวมถึงเชาว์อารมณ์(EQ)และ เชาว์ทางจิต(SQ)ด้วยเพราะปัจจัยต่างๆดังกล่าวล้วนแต่มีอิทธิพลต่อความคิดสร้างสรรค์ของบุคคลทั้งทางตรงและทางอ้อม

สำหรับมิติทางการบริหาร องค์การและผู้บริหารที่มีเป้าหมายในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมแล้วสมควรส่งเสริมการรับรู้การสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ขององค์การให้เกื้อหนุนแก่บุคลากรในองค์การ เช่น การให้รางวัลที่มีคุณค่าต่อความคิดสร้างสรรค์ (Mumford and Gustafson, 1988) การให้อิสระในการทำงานและการทำงานที่ท้าทาย(Amabile,1988; Mumford and Gustafson, 1988) การฝึกอบรมที่เน้นการเสนอความคิดใหม่ๆและทักษะการแก้ปัญหาสำหรับความคิดสร้างสรรค์ (Amabile,1988; Woodman et al.,1993) เป็นต้น รวมทั้งสมควรจัดการฝึกอบรมหรือส่งเสริมการศึกษา/การเรียนรู้ให้แก่บุคลากรเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์และความคิดสร้างสรรค์ของบุคลากร ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งถัดไป เนื่องจากการศึกษานี้ในส่วนของเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นการเก็บข้อมูลจากนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เปรียบเทียบกับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ซึ่งเป็นข้อจำกัดที่อาจมีข้อโต้แย้งได้ ผู้วิจัยจึงเสนอให้มีการศึกษาในครั้งต่อไปโดยการติดตามประเมินผลความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาตั้งแต่เข้าศึกษาจนสำเร็จการศึกษาเพื่อยืนยันอีกครั้งหนึ่งและศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ(casual relationship)ของความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล

บรรณานุกรม

- เฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน (ก). (2554). "การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้การสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ขององค์กร ประสิทธิภาพภายในตนเองเชิงสร้างสรรค์และความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล." บทความวิจัยนำเสนอการประชุมวิชาการระดับชาติ SPUC National Conference 2011 ณ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี เมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 2554
- เฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน (ข). (2554). "ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล เชาวิน อารมณ์(EQและเชาวินทางจิต(SQ)." บทความวิจัยนำเสนอการประชุมวิชาการระดับชาติ หาดใหญ่วิชาการครั้งที่ 2 ณ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2554
- ชวนะ ภากานันท์.(2548). SQเชาวินแห่งจิตเพื่อธุรกิจและการจัดการ.ประชาชาติธุรกิจ. ฉบับวันที่ 3-6 มีนาคม 2548, 6.
- ชัยเชษฐ์ พรหมศรี.(2548).Q ที่คุณควรมี. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เพอร์เน็ท.
- วีระวัฒน์ ปันนิตามัย.(2551). เชาวินอารมณ์: ดัชนีเพื่อความสุขและความสำเร็จของชีวิต. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วีระวัฒน์ ปันนิตามัย.(2546). การพัฒนาและการตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินเชาวินอารมณ์เพื่อการประเมินบุคคล. เอกสารวิจัยคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ธีระศักดิ์ กำปรรณรักษ์.(2551).ชนะชีวิตคิดอย่างอัจฉริยะ. กรุงเทพฯ: บิสซิเนส.
- ทศพร ประเสริฐสุข. "ความเฉลียวฉลาดทางอารมณ์กับการศึกษา" วารสารพฤติกรรมศาสตร์. ปีที่ 5 (2542), 19-35.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. "คุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับ EQ". วารสารพฤติกรรมศาสตร์. ปีที่ 5 (2542), 15-17.
- Amabile, T.M.(1983). "The social psychology of creativity: a componential conceptualization". Journal of Personality and Social Psychology, 45(2), p.357-376.
- Amabile, T.M.(1988). "A model of creativity and innovation in organizations". Research in Organizational Behavior, 19, p.123-167.
- Amabile, T.M., Conti, R., Coon, H., Lazenby, J. and Herron, M. (1996). "User's Manual for KEYS:Assessing the work environment for creativity.
- Andriopoulos, C. and Lowe, A. (2000). "Enhancing organizational creativity: The process of perpetual challenging". Management Decision, 38 (10), 734-742.
- Bandura, A.(1997). Self-efficacy: The Exercise of control. New York: W.H. Freeman&Company.

- Basadur, M.S. (1994). Managing the creative process in organizations. In Runco, M.J. (Ed.), Problem finding, problem solving, and creativity, 237-268, New York: Ablex.
- Basadur, M.S., Runco, M.A. and Vega, L.A. (2000). Understanding how creative thinking skills, attitudes and behaviors work together: A causal process model. Journal of Creative Behavior, 34 (2), p.77-100.
- Cooper, R.K. and Sawaf, A.(1997). Executive EQ: Emotional Intelligence in leadership and organization. NewYork: Grosset-Putnam.
- Cumming, A. and Oldham, G.R.(1997)."Enhancing creativity: managing work contexts for the high potential employee".California Management Review,40(1), p. 22-38.
- Cummings, L.L., Hinton, B.L. and Gobdel, B.C. (1975). "Creative behavior as a function of task environment: impact of objectives, procedures, and controls". Academy of Management Journal, 18(3), p.489-499.
- Dhingra, R.; Manhas, S. and Thakur, N.(2005). "Establishing Connectivity of Emotional Quotient(EQ), Spiritual Quotient(SQ) with social adjustment: A study of Kashmiri Migrant Woman". Journal of Human Ecology, 18(4), 313-317.
- Farmer, S.M., Tierney, P. and Kung-McIntyre, K.(2003). "Employee creativity In Taiwan: an application of role identity theory". Academy of Management Journal, 46(5), p.618-630.
- Feist, G.J. (1999). "The influence of personality on artistic and scientific creativity". In Sternberg, R.J. (Ed.), Handbook of creativity. New York: Cambridge University Press, p. 273-296.
- Ford, C.M.(1996). "A theory of individual creative action in multiple social domains". Academy of Management Review, 21(4), p.1112-1142.
- Goleman, D.(1995). Emotional Intelligence. New York: Bantam Books.
- Goleman, D.(1998). Working with Emotional Intelligence. New York: Bantam Books.
- Guilford, J.P. "Cognitive Styles: What are they?". Journal of Educational and Psychological Measurement, 40, 715-735.
- King, D.B.(2008). "Rethinking claims of Spiritual Intelligence: A definition, model, and measure". Unpublished master's thesis, Trent University, Peterborough, Ontario, Canada.
- Kanter, R.M.(1983). The Change Masters: Innovation and Entrepreneurship in the American Corporation. New York: Simon & Schuster.
- Katz, R.(2003). Harvard business essentials: managing creativity and innovation. Boston, MA: Harvard Business School Press.

- Mumford, M.D. and Gustafson, S.B. (1998). "Creativity syndrome: integration, application, and innovation". *Psychology Bulletin*. 103(1), p. 27-43.
- McGregor, J.(2007). "The world's most innovative companies". *Business Week Online*, May 4, p.9.
- O'Reilly, C.A., Chatman, J. and Caldwell, D.F. (1991). "People and organizational culture: a profile comparison approach to assessing person-organization fit". *Academy of Management Journal*, p.487-561.
- Oldham, G.R. and Cummings, A.(1996). "Employee creativity: personal and contextual factors at work". *Academy of Management Journal*, 39(3), p.607-634.
- Scott, S.G. and Bruce, R.A. (1994). Determinants of innovative behavior: A path model of individual innovation in the workplace. *Academy of Management Journal*, 37 (3), 580-607.
- Stein, M.I. (1974). *Stimulating Creativity*. New York: Academic Press.
- Sternberg, R.J. (eds.). *Handbook of creativity*. New York: Cambridge University Press.
- Tiemey, P. and Farmer, S.M.(2002). Creative self-efficacy: its potential antecedents and relationship to creative performance". *Academy of Management Journal*, 45(6), p. 1137-1148.
- Trompenaars, F. and Hampden-Turner, C. (2010). *Riding the waves of Innovation*. New York: McGraw-Hill.
- Tushman, M. and O'Reilly, C.A.(1997). *Winning through Innovation: A Practical Guide to Leading Organizational Change and Renewal*. Boston,MA: Harvard Business School Press.
- Utterback, J.M.(1994).*Mastering the Dynamics of Innovation*. Boston, MA: Harvard Business School Press.
- Ward,T.B.,Smith,S.M and Finke,R.A.(1999). "Creative cognition". In Sternberg,R.J. (eds.).*Handbook of creativity*. NewYork:CambridgeUniversityPress,p.189-212.
- Woodman, R.W., Sawyer, J.E. and Griffen, R.W.(1993). "Toward a theory of organizational creativity". *Academy of Management Journal*, 18(2), p.293-321.
- Zohar, D. and Marshall, I.(2000). *SQ: Spiritual Intelligence the ultimate intelligence*. London: Bloomsbury.

การใช้โปรแกรมระบบห้องสมุดอัตโนมัติของห้องสมุด โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตจังหวัดนครปฐม Use of the Library Automation System in Secondary School Libraries in Nakhon Pathom Province.

จุฑาทิพย์ จันทรลุน

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้โปรแกรมระบบห้องสมุดอัตโนมัติเพื่อเปรียบเทียบการใช้โปรแกรมระบบห้องสมุดอัตโนมัติตามประเภทของโรงเรียนขนาด และงบประมาณ และเพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการนำโปรแกรมระบบห้องสมุดอัตโนมัติมาใช้ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ บรรณารักษ์ และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดโรงเรียน จำนวนทั้งสิ้น 38 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐาน ใช้ t-test และ F-test ผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการใช้โปรแกรมระบบห้องสมุดอัตโนมัติ วัตถุประสงค์ในการใช้ส่วนใหญ่ใช้เพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการทำงาน ระบบห้องสมุดอัตโนมัติที่นำมาใช้ในห้องสมุดส่วนใหญ่เป็นระบบ Library 2001 ระบบงานที่ใช้ส่วนใหญ่ คือ ระบบงานทำรายการทรัพยากรสารสนเทศ รองลงมา คือ ระบบงานยืม-คืน ระบบงานสืบค้นสารสนเทศออนไลน์ ระบบงานวารสาร และระบบงานจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ งบประมาณที่ห้องสมุดได้รับอยู่ระหว่าง 10,000-50,000 บาท เปรียบเทียบการใช้โปรแกรมระบบห้องสมุดอัตโนมัติ พบว่า โรงเรียนสังกัดรัฐบาลมีการนำโปรแกรมระบบห้องสมุด

-
- Faculty of **S**ocial Science, SWU
 - Faculty of **M**anagement Sciences, KU
 - Faculty of **A**RTs, SU
 - Faculty of Humanities and **S**ocial Sciences, NPRU